

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 5C/180/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8812205153
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 09. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Kopina
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2021:8812205153.12

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou sudcom JUDr. Martinom Kopinom v právnej veci žalobcu: K. N. N., M..N., G. XX, XXX XX G. XX, proti žalovanej: F. Š.Á., J.. XX.XX.XXXX, G. E. XXX/XX, XXX XX I. J. Y., o zaplatenie 6.810,70 € s prísl. takto

rozhodol:

I. Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobcovi sumu 1.004,48 € spolu s 5%-tným ročným úrokom z omeškania z tejto sumy od 1.5.2012 do zaplatenia, a to všetko do 3 dní od nadobudnutia právoplatnosti tohto rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti, v ktorej bol rozsudok Okresného súdu Vranov nad Topľou, č.k. XC/XXX/XXXX-XXX zo dňa 10.10.2008 zrušený uznesením Krajského súdu v Prešove, sp.zn. 19Co/95/2019-178 zo dňa 7.5.2020, súd žalobu z a m i e t a .

III. Žalovaná n e m á voči žalobcovi právo na náhradu trov konania, vrátane trov odvolacieho konania Krajského súdu v Prešove, č.k. 19Co/95/2019.

odôvodnenie:

1. Žalobou doručenou súdu žalobca navrhol, aby pôvodne žalovaných v 1/ - 3/ rade zaviazal zaplatiť mu sumu vo výške 7.210,70 € s 12,79% p.a. úrokom z omeškania zo sumy istiny 7.062,62 € od 1.5.2012 do zaplatenia, ako aj nahradiť trovy konania pozostávajúce zo súdneho poplatku, a to všetko do 3 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku s tým, že plnením jedného z odporcov zaniká v rozsahu plnenia povinnosť ostatných odporcov.

2. Žalobu odôvodnili tým, že na základe Zmluvy o stavebnom sporení č. 2488389 6 01 bola odporcami 1., 2. a 3. uzatvorená Zmluva o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere zo dňa 25.05.2004, v súlade s ktorou poskytol navrhovateľ odporcom 1. a 2. mimoriadny medziúver vo výške 6 638,78 Eur. Odporcovia 1. a 2. sa zaviazali do pridelenia cieľovej sumy splácať úroky mimoriadneho medziúveru 7,79% p.a. pravidelnými mesačnými splátkami vo výške 43,12 Eur a do nasporenia 35% cieľovej sumy sa odporcovia 1. a 2. zaväzujú vkladať na účet zmluvy o stavebnom sporení pravidelné vklady vo výške 26,56 Eur. Po pridelení cieľovej sumy zmluvy o stavebnom sporení sa odporcovia 1. a 2. zaviazali splácať stavebný úver vrátane úrokov vo výške 4,7% p. a. pravidelnými mesačnými splátkami vo výške 66,39 Eur. Odporca 3. prevzal ručením na seba povinnosť uspokojiť pohľadávku, ak ju neuspokoja odporcovia 1. a 2. odporcovia 1. a 2. si riadne a včas neplnili zmluvné povinnosti a boli v omeškaní so splácaním na to ich upomínal žalobca, rovnako aj odporkyňa 3. ako ručiteľku. Preto žalobca odstúpil od zmluvy 11.01.2012. toto odstúpenie od zmluvy zaslal na vedomie aj odporkyňi 3. s upozornením, že ak odporcovia 1. a 2. celý dlh nezaplatia budú ho vymáhať od odporkyne 3.

3. Súd prvej inštancie - Okresný súd Vranov nad Topľou o tejto žalobe rozhodol rozsudkom sp.zn. XC/XXX/XXXX-XXX zo dňa 10.10.2018 takto:

I. Súd žalobu voči žalovanej 3. N. G. V.. S. J.. XX.XX.XXXX v celom rozsahu z a m i e t a.

II. Žalovaný 1. a žalovaná 2. sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi sumu 4 976,43 € spolu s 5% ročným úrokom z omeškania z tejto sumy od 01.05.2012 do zaplataenia, do 3 dní od nadobudnutia právoplatnosti tohto rozsudku.

III. V prevyšujúcej časti súd žalobu voči žalovaným 1. a žalovaným 2. zamietá.

IV. Žalovaná 3. nemá voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania. Žalovaní 1. a 2. sú povinní žalobcovi nahradiť trovy konania. O výške týchto trov rozhodne súd samostatným uznesením po nadobudnutí právoplatnosti tohto rozsudku.

4. Na odvolanie sporových strán Krajský súd v Prešove uznesením sp.zn. 19Co/95/2019-178 zo dňa 7.5.2020 rozhodol takto: Zrušuje rozsudok v jeho napadnutej časti, t.j. vo výrokoch II. a IV. vo vzťahu k žalovaným v 1. rade a 2. rade. Zastavuje konanie voči žalovanému v 1. rade Z. Š., G. E. XXX/XX, I. J. Y.. Žalobcovi a žalovanému v 1. rade nepriznáva náhradu trov konania. Vracia vec súdu prvej inštancie čo do výroku II. o povinnosti žalovanej v 2. rade zaplatiť žalobcovi sumu 4.976,43 eur s prísl. a výroku IV. čo do trov konania vo vzťahu žalobcu a žalovanej v 2. rade na nové konanie a rozhodnutie.

5. V zmysle predmetného uznesenia krajského súdu tak predmetom konania po zrušení a vrátení veci na nové konanie zostal nárok žalobcu do sumy 4.976,43 € zo všetkých pôvodne žalovaných už len voči jedinej žalovanej F. Š..

6. V odôvodnení nadriadený súd uviedol, že nakoľko odvolanie voči výroku I. napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie, ktorým súd žalobu voči žalovanej v 3/ rade zamietol, podané nebolo, o tomto výroku nerozhodoval. Počas konania bol na majetok pôvodne žalovaného v 1/ rade - dlžníka Z. Š. vyhlásený konkurz, preto nadriadený súd konanie voči nemu zastavil. Jedinou žalovanou v konaní tak zostala žalovaná v 2/ rade F. Š..

7. Ďalej uviedol, že z odôvodnenia napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie nebolo možné zistiť, ako súd vypočítal priznanú sumu. Je nevyhnutné, aby v odôvodnení súd uviedol presné čísla, z ktorých vychádzal pri svojom rozhodovaní. Nepostačuje iba uviesť, že rôzne poplatky, výšku ktorých uvedenie iba príkladom, neboli priznané. Vzhľadom na to, že zo žalovanej strany bolo namietané a tvrdené, že boli vyplatené všetky sumy, bolo potrebné zistiť a vyčíslieť, koľko bolo na poskytnutom úvere už uhradených súm. Priznané sumy v rozsudku musia byť riadne zdôvodnené a musia zodpovedať konkrétnym výpočtom, tam uvedeným. Potvrdil správny právny záver súdu prvej inštancie v napadnutom rozsudku, že nárok žalobcu vyplýva zo spotrebiteľskej zmluvy, a preto správne bolo ju podrobiť súdnej kontrole v zmysle ust. § 52 a nasl. OZ. Úlohou súdu prvej inštancie v ďalšom konaní bude náležite dodržiavať procesné postupy pri opätovnom rozhodovaní vo veci samej. Predovšetkým bude úlohou súdu prvej inštancie pri vedení pojednávania postupovať v zmysle CSP tak, že v rámci pojednávania súd určí, ktoré skutkové tvrdenia považuje medzi stranami za sporné a ktoré za nesporné, a oboznámi s tým osoby prítomné na pojednávaní. Pri rozhodovaní bude vychádzať z riadne vykonaných dôkazov a záverov z nich vyplývajúcich. Ak nevykoná niektorý navrhnutý dôkaz, v odôvodnení rozsudku to uvedie. Následne odôvodní rozhodnutie tak, aby bolo možné z neho zistiť, ako postupoval pri ustálení prípadných priznaných, resp. nepriznaných žalovaných súm. Predmetom ďalšieho konania bude už iba nárok na zaplataenie sumy 4.976,43 € s prísl., a to len voči žalovanej v 2/ rade. V novom rozhodnutí o trovách konania rozhodne súd prvej inštancie aj o trovách odvolacieho konania vo vzťahu medzi žalobcom a žalovanou v 2/ rade.

8. Podľa §391 ods. 2 CSP, Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

9. Po vrátení veci nadriadeným súdom v časti, v ktorej bol pôvodný rozsudok súdu prvej inštancie vrátený (t.j. ohľadom nároku na zaplataenie sumy 4.976,43 €) súd prvej inštancie vec opätovne prejednal a rozhodol.

10. V súlade s právne záväzným názorom nadriadeného súdu vyjadreným v jeho odôvodnení v súlade s citovaným §391 ods. 2 CSP, súd na pojednávaní určil, ktoré skutkové tvrdenia považuje medzi stranami

za sporné, ktoré za nesporné. Z dôvodu, že ako strana žalobcu, tak ani žalovaná sa na pojednávania nedostavovala, súd tak v súlade s §180 CSP učinil na pojednávani v ich neprítomnosti.

11. Po vrátení veci na pojednávani súd vykonal nasledovné listinné dôkazy: zmluva o mimoriadnom úvere a stavebnom úvere medzi dlžníkmi - Z. Š. M. F. Š. a veriteľ - žalobca - zo dňa 25.5.2004, Všeobecné podmienky pre stavebné sporenie, odstúpenie od zmluvy, výpis z OR žalobcu, úradný záznam zo dňa 19.6.2014, výpisy z účtu - za účtovné obdobie 01/08/2013-31/08/2013, za obdobie 01/12/2013-31/12/2013, výpis z účtu na meno Š. K. - za obdobie 01/12/2013-31/12/2013, za účtovné obdobie 01/01/2014-31/01/2014, dohoda o zaplattení záväzku v splátkach, vyjadrenie žalobcu na výzvu súdu zo dňa 2.12.2014, s pripojeným výpisom z účtu odstúpeného medziúveru, obsah výsluchu pôvodne žalovaného v 1/ rade Jozefa Šestáka - zápisnica o pojednávani zo dňa 29.12.2014, vyjadrenie žalobcu zo dňa 6.10.2014, uznesenie o pripustení zmeny návrhu, obsah vyjadrenia žalovanej F. Š., zápisnica o pojednávani zo dňa 3.5.2016, výpis z účtu SISP - účtovné obdobie 1.6.-30.6.2010, bez uvedenia majiteľa účtu, výpis z účtu stavebného sporenia - Z. Š., Zmluva o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere, čiastočné späťvzatie návrhu, spolu s výpismi z účtu stavebného sporenia, úradný záznam zo dňa 23.3.2017 spísaný so žalovanou v 3/ rade N. G., vyjadrenie F. Š. - zápisnica zo dňa 3.4.2017, vyjadrenie žalobcu zo dňa 7.6.2017, daňový exekučný príkaz, uznesenie o zastavení konania v časti o zaplattenie 400,- € a pokračovaní v konaní v časti o zaplattenie sumy 6.810,70 € s prísl. na pojednávani zo dňa 10.10.2018, oznámenie žalobcu zo dňa 1.10.2018 - vyhlásenie konkurzu na majetok žalovaného v 1/ rade, žiadosť o úver bez záložného práva.

12. Súd vyzval žalobcu, aby podrobne špecifikoval, z čoho pozostáva jeho nárok a akým spôsobom boli započítavané zo strany žalobcu jednotlivé platby pôvodných žalovaných, a to pokiaľ ide o účet stavebného sporenia, tak i účet medziúveru (čl 199 súdneho spisu).

13. Na túto výzvu žalobca reagoval nasledujúcou písomnou špecifikáciou žalovanej sumy:

14. Informácie ku kontu stavebného sporenia: Celková výška vkladov do odstúpenia predstavuje 2 148,01 EUR (príloha: Výpis vkladov na sporení) Súčet štátnych prémie predstavuje 233,73 Eur (príloha: výpis štátnych prémie - súčet) Súčet úrokov zo sporenia predstavuje 159,45 Eur (príloha: výpis pripísaných úrokov na sporení) Súčet daní zrazených do zosplattenia predstavuje - 30,21 Eur (príloha: výpis daní - sporenie) Súčet poplatkov a ich špecifikácia, poplatky predstavujú - 263,19 Eur (výpis poplatkov na konte sporenia) Výplata nasporených prostriedkov dňa 06.04.2011 na základe exekučného príkazu v sume - 2 048,83 Eur. Nasporená suma celkovo zostáva vo výške 198,96 Eur mínus zablokované finančné prostriedky z titulu exekučného konania vo výške 36,61 Eur. Prevod na medziúver pri odstúpení - čiastočné vyrovnanie medziúveru vo výške 162,35 Eur. Konto medziúveru: Celková výška vkladov do odstúpenia predstavuje 2 148,01 Eur (príloha: Výpis vkladov na sporení) Súčet úrokov účtovaných do odstúpenia predstavuje 3 910,01 Eur (príloha: výpis úrokov medziúveru do odstúpenia) Súčet úrokov z medziúveru od odstúpenia do 31.03.2016 predstavuje 3 652,79 Eur (príloha: výpis úrokov - medziúver) Súčet poplatkov a ich špecifikácia, poplatky predstavujú 199,77 Eur (príloha: výpis poplatkov na konte medziúveru) Súčet vkladov po podaní žaloby započítaných na úrok z omeškania vo výške 1 150,00 Eur (príloha: výpis vkladov - medziúver - zníženie úroku z omeškania) Od odstúpenia od zmluvy (11.01.2012) po podanie žaloby (30.04.2012) neboli na konto medziúveru vykonané žiadne úhrady. Od podania žaloby do 30.11.2014 boli celkovo vykonané úhrady vo výške 1 150,00 Eur, ktorými sa znížili úroky z omeškania, pričom následné ďalšie úhrady vo výške 400,00 Eur boli započítané na zníženie istiny pohľadávky. (príloha: výpis vkladov na zníženie úroku z omeškania, výpis vkladov započ. na istinu) Pri predpoklade riadneho splácania splátok úrokov medziúveru v zmysle úverovej zmluvy by bola žalovanej pridelená cieľová suma a medziúver by sa zmenil na stavebný úver (v zmysle priloženej amortizačnej tabuľky) dňa 31.07.2010 a v prípade následného riadneho splácania pokračujúceho stavebného úveru by bol celý úver splatený dňa 01.08.2016.(čl. 201 súdneho spisu)

15. Súd tak na pojednávani vykonal ďalšie listinné dôkazy, ktoré v prílohe vyššie uvedeného vyjadrenia obsahujú špecifikáciu pohľadávky, ktoré žalobca doplnil, a to: výpis z účtu stavebného sporenia, výpis z vkladov na sporení, štátna prémie - súčet, výpis úrokov - sporenie, dane - sporenie, výpis poplatkov na účte stavebného sporenia, výpis z účtu medziúveru, výpis vkladov do zosplattenia - medziúver, výpis úrokov do odstúpenia - medziúver, výpis úrokov - odstúpený medziúver, výpis poplatkov - medziúver, výpis vkladov - medziúver - zníženie úroku z omeškania, výpis vkladov - zníženie istiny - medziúver, amortizačná tabuľka pre medziúver a stavebný úver.

16. Súd konštatuje, že v zmysle právne záväzného záveru nadriadeného súdu súd vykonal všetky sporovými stranami navrhnuté dôkazy, teda nebolo dôkazu, ktorý by niektorá sporová strana navrhovala a súd by ho na pojednávaní nevykonal.

17. Z vykonaného dokazovania v pôvodnom konaní súdu prvej inštancie, ako aj po doplnení dokazovania súdom prvej inštancie po vrátení veci nadriadeným súdom, súd po zhodnotení každého dôkazu jednotlivo a všetkých dôkazov vo vzájomnej súvislosti zistil tento skutkový stav veci:

18. Na základe Zmluvy o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere uzavretej medzi žalobcom a pôvodne žalovanými v 1/ a 2/ rade - S. Š., ako dlžníkmi, dňa 20.5.2004, im mal byť poskytnutý medziúver vo výške 200.000,- Sk (6.638,78 €). Reálne však, ako vyplýva z výpisu z účtu medziúveru, predloženého žalobcom na výzvu súdu o špecifikáciu pohľadávky (čl. 210) im mala byť časť medziúveru v sume 5.311,03 € vyplatená dňa 4.6.2004 a ďalšia časť v sume 1.294,56 € vyplatená dňa 23.8.2004, t.j. suma reálne poskytnutého medziúveru je 6.605,59 €. Ako totiž vyplýva z tohto výpisu, suma poskytnutého medziúveru žalovanej bola okamžite krátená o poplatok za spracovanie stavebného úveru/mediúveru vo výške 33,19 €. Žalobca listom zo dňa 11.1.2012 adresovaným pôvodne žalovanému v 1/ rade ako aj identickým listom adresovaným žalovanej v 2/ rade od tejto Zmluvy o stavebnom sporení č. XXXXXXXX XX a Zmluvy o medziúvere č. XXXXXXXX XX odstúpil. Ako dôvod odstúpenia uviedol započatie nútenej exekúcie na hnutelný alebo nehnuteľný majetok ktorého účastníka úverového vzťahu s poukazom na čl. VI. a VII. úverovej zmluvy. Zároveň požiadal o okamžité vrátenie poskytnutých úverových prostriedkov, ktoré k 11.1.2012 vyčísil v sume 6.992,55 €.

19. Na účet stavebného sporenia k predmetnému momentu odstúpenia od Zmluvy o stavebnom sporení a o medziúvere zo strany žalobcu žalovaní na tento účet vložili sumu 2.148,- €. Pripísané im boli štátne prémie spolu v sume 233,73 € a na úrokoch zo sporenia im bolo pripísaných 159,45 €. Na druhej strane im bolo z tohto účtu na daň z príjmu zrazených 30,21 €, a na poplatkoch zrazených 263,19 €. Exekútorovi na základe vydaného exekučného príkazu z tohto účtu dňa 6.4.2011 žalobca vyplatil sumu 2.048,83 € a blokoval ďalších 36,61 €. V zmysle dohodnutých podmienok stavebného sporenia a stavebného medziúveru medzi žalobcom a žalovanými tak žalobca po odstúpení z konta stavebného sporenia previedol na konto medziúveru v rámci čiastočného vyrovnania sumu 162,35 €.

20. Na účet medziúveru žalovaní do dňa odstúpenia od zmluvy vložili vklady celkovo v sume 3.593,66 € (dôkaz - výpis z vkladov do zosplatnenia - medziúver - čl. 213 súdneho spisu). Na tomto výpise vkladov je ako obrat s názvom „vklad“ dňa 20.7.2004 ale účtovaná aj mínusová položka v sume 25,69 € a dňa 16.8.2004 mínusová položka v sume 6,23 € s rovnakým označením obrátu „vklad“. Úroky z medziúveru účtované žalovaným do odstúpenia zo strany žalobcu predstavujú sumu 3.910,01 € (vyjadrenie žalobcu - čl. 201), t.j. sumu vyššiu ako vklady žalovaných do dňa odstúpenia. Súčet úrokov z medziúveru od odstúpenia do 31.3.2016 predstavuje podľa tvrdenia žalobcu sumu 3.652,79 €. Na ľarchu medziúveru boli účtované aj poplatky celkovo vo výške 199,77 €. Od podania žaloby (dňa 15.5.2012) do 30.11.2014 žalovaní vykonali 2 čiastočné úhrady, jednu v sume 1.150,- € a druhú v sume 400,- € (t.j. spolu 1.550,- €). Uhradenú sumu 1.150,- € po podaní žaloby však žalobca v celom rozsahu započítal na úrok z omeškania a až čiastočnú úhradu po podaní žaloby v sume 400,- € započítal na zníženie istiny pohľadávky. Od odstúpenia od zmluvy 11.1.2012 po podanie žaloby dňa 30.4.2012 žalobca nezaevidoval na konto medziúveru žiadnu úhradu žalovaných.

21. Popri pôvodne aplikovaných spotrebiteľských právnych normách v konaní súdu prvej inštancie, s aplikáciou ktorých sa odvolací súd stotožnil (ods. 30. uznesenia krajského súdu) súd na zistený skutkový stav aplikoval tieto ďalšie právne normy:

22. Podľa §48 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), od zmluvy môže účastník odstúpiť len ak je to v tomto alebo inom zákone ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté. Podľa ods. 2 §48 odstúpením od zmluvy sa zmluva od začiatku zrušuje, ak nie je právnym predpisom ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté inak.

23. Podľa §3 ods. 1 OZ, Výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

24. Podľa §7 ods. 5 Zák.č. 310/1992 Zb. o stavebnom sporení, (ďalej len „ZSS“), Stavebnej sporiteľni sa zakazuje požadovať od stavebného sporiteľa, ktorý je fyzickou osobou-nepodnikateľom, alebo od inej fyzickej osoby-nepodniteľa úhradu poplatkov, náhradu nákladov alebo inú odplatu za vedenie, evidenciu alebo správu stavebného úveru alebo iného úveru alebo účtu alebo zrušenie účtu, na ktorom je vedený takýto úver a ktorého zriadenie alebo vedenie je podmienkou úverového vzťahu; to neplatí, ak ide o účet podľa § 708 až 715 Obchodného zákonníka, osobitného zákona^{3d}) alebo osobitnú službu, ktorá nie je podmienkou úverového vzťahu a ktorej podmienkou poskytnutia je písomný súhlas stavebného sporiteľa, ktorý je fyzickou osobou-nepodnikateľom, alebo inej fyzickej osoby-nepodniteľa .

25. Podľa §7 ods. 2 ZSS, Zmluva o stavebnom sporení musí obsahovať

- a) identifikačné údaje o stavebnej sporiteľni a o stavebnom sporiteľovi najmenej v rozsahu údajov ustanovenom osobitnými predpismi,^{3c})
- b) výšku dohodnutej sumy, na ktorú sa stavebné sporenie uzatvára (ďalej len „cieľová suma“), a podmienky, za ktorých môže byť zvýšená alebo znížená cieľová suma,
- c) výšku a časovú postupnosť vkladov stavebného sporiteľa,
- d) úrokové sadzby vkladov,
- e) podmienky a postup pri výplate vkladov,
- f) podmienky poskytnutia stavebného úveru po splnení podmienok stavebného sporenia vrátane podmienok poskytnutia stavebného úveru pri zvýšení alebo znížení cieľovej sumy, postup pri určení poradia poskytnutia stavebného úveru po splnení podmienok stavebného sporenia, ako aj podmienky a postup pri výplate vkladov,
- g) podmienky, za ktorých môžu byť práva zo zmluvy o stavebnom sporení rozdelené alebo zlúčené s právami z inej zmluvy o stavebnom sporení,
- h) podmienky, za ktorých možno vykonať prevod práv a povinností zo zmluvy o stavebnom sporení,
- i) podmienky, za ktorých možno odstúpiť od zmluvy o stavebnom sporení,
- j) vyhlásenie stavebného sporiteľa o uplatnení alebo neuplatnení nároku na poskytnutie štátnej prémie v rámci tejto zmluvy.

26. Podľa §7 ods. 3 ZSS, Zmluva o stavebnom úvere musí obsahovať

- a) identifikačné údaje o stavebnej sporiteľni a o stavebnom sporiteľovi najmenej v rozsahu údajov ustanovenom osobitnými predpismi,^{3c})
- b) úrokovú sadzbu stavebného úveru,
- c) podmienky poskytnutia a splácania stavebného úveru,
- d) spôsob zabezpečenia pohľadávok zo stavebného úveru,
- e) podmienky, za ktorých možno vykonať prevod práv a povinností zo zmluvy o stavebnom úvere,
- f) podmienky, za ktorých možno odstúpiť od zmluvy o stavebnom úvere.

27. Podľa ods. 4 cit. paragrafu, Zmluvy o stavebnom sporení a zmluvy o stavebnom úvere môžu obsahovať aj ďalšie náležitosti dohodnuté medzi stavebnou sporiteľňou a stavebným sporiteľom.

28. Podľa §8 ods. 1 ZSS, Cieľová suma sa skladá

- a) z vkladov od stavebného sporiteľa alebo v prospech stavebného sporiteľa,
- b) z úrokov,
- c) zo štátnej prémie,
- d) zo stavebného úveru,
- e) z iných zdrojov.

29. Podľa §8 ods. 2 ZSS, Po splnení zmluvne dohodnutých podmienok má stavebný sporiteľ nárok na pridelenie stavebného úveru.

30. Podľa ods. 3 cit. paragrafu, Stavebný sporiteľ môže uplatniť nárok na stavebný úver, sporiť ďalej alebo vklad vybrať a použiť ho bez nároku na stavebný úver. Stavebný sporiteľ podľa § 4 písm. b) je povinný previesť tento vklad do fondu prevádzky, údržby a opráv.³)

31. Podľa §9 ods. 1 ZSS, Stavebný sporiteľ získa stavebný úver, ak dodrží zmluvne dohodnuté podmienky stavebného sporenia a spĺňa podmienky poskytnutia stavebného úveru.

32. Podľa §9 ods. 2 ZSS, Výška stavebného úveru sa rovná rozdielu medzi cieľovou sumou a vkladmi sporiteľa, vrátane úrokov, štátnych prémie, ak sa poskytnú (§ 10 ods. 1), a iných zdrojov.

33. Podľa čl. VII. ods. 2 písmeno c) uzavretej Zmluvy o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere medzi žalobcom a žalovanými si veriteľ dohodol so spotrebiteľmi právo odstúpiť a požadovať okamžité splatenie mimoriadneho medziúveru a stavebného úveru, ak sa začne súdny výkon rozhodnutia alebo exekučné konanie, ktorého predmetom bude nehnuteľnosť zabezpečujúca pohľadávku z tejto úverovej zmluvy.

34. Podľa ods. 4 písmeno a) tohto ustanovenia, pri mimoriadnom medziúvere si dohodol, že veriteľ môže od zmluvy o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere odstúpiť v prípadoch uvedených v bode XIX. Všeobecných podmienok, ako aj v prípade, že dlžník je v omeškaní s 2 pravidelnými mesačnými vkladmi na zmluvu o stavebnom sporení po dobu dlhšiu ako 2 mesiace.

35. Podľa čl. VII. ods. 1 tejto zmluvy, veriteľ má právo od zmluvy odstúpiť a požadovať okamžité splatenie mimoriadneho medziúveru a stavebného úveru, vrátane príslušenstva, ak nastane niektorá zo skutočností uvedených v čl. XIX. Všeobecných podmienok.

36. V bode VII. ods. 6 je dohodnuté, že odstúpením od tejto zmluvy nezaniká ani právo veriteľa požadovať zmluvne dohodnuté úroky až do zaplatenia celej pohľadávky.

37. Podľa čl. VII. ods. 7 Odstúpením od zmluvy zmluva zaniká, a to dňom doručenia tohto oznámenia druhej zmluvnej strane.

38. Podľa čl. VII. ods. 8, po odstúpení od tejto zmluvy má veriteľ právo účtovať si pri stavebnom úvere 3% p.a. úrok z omeškania nad dohodnutú úrokovú sadzbu z celého zostatku dlhu a pri medziúvere 5% p.a. úrok z omeškania nad dohodnutú úrokovú sadzbu z celého zostatku dlhu. V prípade splnenia podmienok pre odstúpenie od tejto zmluvy má veriteľ právo zúčtovať nasporenú sumu na účte zmluvy o stavebnom sporení, na základe ktorej bol medziúver poskytnutý so sumou poskytnutého medziúveru a dlžných úrokov.

39. Po aplikovaní citovaných právnych noriem na zistený skutkový stav veci súd vec takto právne hodnotí:

40. Podľa tvrdenia žalobcu mal byť pôvodne žalovaným v 1/, 2/ rade poskytnutý medziúver 200.000,- Sk v konverznom kurze 6.638,78 €. Ako ale vyplýva z výpisu z účtu medziúveru, po odpočítaní poplatkov, ktoré si žalobca okamžite stiahol z tohto medziúveru, a to poplatkov za poskytnutie úveru (čl. 210 spisu), resp. poplatkov za spracovanie stavebného úveru/medziúveru a poplatku za vedenie účtu, mu žalovanými v 2 platbách - 4.6.2004 malo byť zaplatených 5.311,03 € a 23.8.2004 - 1.294,56 €, čo v súčte tvorí sumu poskytnutého úveru 6.605,59 € (k nepriznaniu poplatkov za spracovanie stavebného úveru/medziúveru a poplatku za vedenie účtu dôvody uvedené ďalej v tomto rozsudku). Z tejto istiny poskytnutého úveru súd vychádzal.

41. Žalovaným bol u žalobcu pôvodne zriadený účet stavebného sporenia, na ktorý pravidelne prispievali vkladmi. Neskôr, na základe Zmluvy o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere im bol poskytnutý vyššie uvedený medziúver, na základe ktorého rovnako prispievali do dňa odstúpenia od neho zo strany žalobcu vkladmi. Na pôvodne zriadenom konte stavebného sporenia im v súlade so ZSS boli od štátu pripisované aj štátne prémie a boli im pripisované aj úroky z nasporených súm. Podľa vyjadrenia žalobcu, na výzvu súdu, mali mať do momentu jednostranného ukončenia stavebného sporenia zo strany žalobcu z dôvodu exekúcie na ich majetok nasporené vklady v sume 2.148,- €, štátnu prémie v sume 233,73 € a úroky v sume 159,45 €, t.j. spolu 2.541,18 €. Z toho im mala byť zrazená daň 30,21 €. Čistá suma, bez zrážaných poplatkov, na sporiacom účte mala predstavovať sumu 2.510,97 €. Súd podotýka, že k čistej sume stavu sporiaceho účtu ku dňu odstúpenia od zmluvy zo strany žalobcu pričítal sumu 263,19 €, ktoré žalobca žalovaným zrazil na poplatky. Tieto sú špecifikované na čl. 209. Ide tu o poplatok za uzatvorenie zmluvy, poplatky za vedenie účtu, poplatok za 1., 2. upomienku a predžalobnú upomienku. Žiaden z týchto poplatkov súd žalobcovi nepriznáva, nakoľko vyžadovanie týchto poplatkov je v rozpore so spotrebiteľským právom. Zmyslom požadovania poplatku je poskytnutie nejakej služby zo strany bankovej inštitúcie spotrebiteľovi. Pokiaľ ide o poplatok za vedenie účtu,

žalobca, ako dodávateľ finančnej služby na to nárok nemá, lebo nejde o žiadnu službu poskytovanú žalovanému, resp. spotrebiteľovi. Účet vedie banková inštitúcia (v tomto prípade stavebná sporiteľňa) pre poriadok vo vlastných veciach, pričom spravidla je takéto vedenie účtu podmienené poskytnutím úveru, ako aj v tomto prípade. To isté platí pre poplatok za uzatvorenie zmluvy, ako aj za upomienku 16,60 €, neskôr poplatok za prvú upomienku 3,- €, poplatok za druhú upomienku 18,- € a predžalobnú upomienku 25,- €. Upomienkovanie žalovaných je tiež v záujme banky, keď sú v omeškaní, pričom úlohou upomienkovania je primäť žalovaného k úhrade riadnej splátky, ale nie ďalej si navyšovať odmenu, ako akúsi sankciu za omeškanie žalovaného so splátkou. Výška týchto poplatkov evokuje, že úmyslom žalobcu bolo práve to, lebo sumy za tieto poplatky nemôžu korešpondovať miere „námahy“, ktorú banka vynaložila za tieto úkony.

42. K nepriznaniu poplatkov súd poukazuje na ustálenú prax nadriadených súdov, napr. rozhodnutie Krajského súdu v Prešove, sp.zn. 18Co/109/2011, z ktorého vyberá: „neprijateľnou zmluvnou podmienkou je podmienka, ktorá vyvoláva v neprospech spotrebiteľa, ako slabšej zmluvnej strany, hrubú nerovnováhu. Znaky neprijateľnej zmluvnej podmienky napĺňa nielen podmienka, ktorá je neprimeraná (napr. neprimeraná sankcia za porušenie záväzku spotrebiteľa), ale aj podmienka, ktorá je neurčitá alebo je v rozpore s „ratio legis“ zákonného ustanovenia, podľa ktorého bola dojednaná (napr. úroky z omeškania nad limit podľa nar. vl. 87/1995 Z.z.). Za neprijateľnú považuje odvolací súd aj zmluvnú podmienku, ktorá vyjadruje finančný záväzok spotrebiteľa za plnenie, ktoré mu po materiálnej stránke nie je dodané a slúži v skutočnosti záujmom dodávateľa (tzv. teória skutočného plnenia spomínaná najčastejšie v súvislosti s poplatkami v spotrebiteľských úverových vzťahoch)“.

43. Čistá suma stavebného sporenia v momente odstúpenia od zmluvy tak predstavovala sumu 2.510,97 €. Z toho (a táto skutočnosť zrejme ušla žalovaných pri svojom tvrdení, že mali mať celý úver splatený) žalobca z dôvodu exekúcie na majetok žalovaných odúčtoval sumu, najprv 2.048,83 €, neskôr 36,61 € v prospech exekútora, ktorý zablokoval tento účet stavebného sporenia. Pri odstúpení od zmluvy tak na účet medziúveru malo byť preúčtovaných 425,53 € z konta stavebného sporenia, a nie, ako žalobca opakovane neoprávnene tvrdí vo svojich vyjadreniach, iba 162,35 €.

44. Tu je treba dať zreteľ popri porušení spotrebiteľských práv, resp. nárokovani si nárokov žalobcu voči žalovaným z neprijateľných podmienok na ďalšiu skutočnosť, a totiž, že žalobca listom z 11.1.2012, adresovaným pôvodne žalovanému 1/, Z. Š., a takým istým listom aj žalovanej 2/, jeho manželke, odstúpil od zmluvy o mimoriadnom medziúvere č. XXXXXXXX X XX a stavebnom úvere č. XXXXXXXX X XX zo dňa 25.5.2004. Ako dôvod uviedol započatie nútenej exekúcie na hnutelný a nehnuteľný majetok ktoréhokoľvek účastníka úverového vzťahu a tým poukázal na čl. VI., VII. úverovej zmluvy.

45. V zmysle §48 ods. 1 OZ, sa žalobca okamžite potom, čo zistil, že bol zablokovaný účet stavebného sporenia žalovaných exekútorom, rozhodol v zmysle dohodnutých zmluvných podmienok zmluvy o medziúvere (čl. VII. ods. 2 písmeno c) zmluvy) odstúpiť od zmluvy. V tom prípade sa však zmluva podľa §48 ods. 2 OZ od začiatku zrušila a zmluvné strany sú povinné navzájom si vrátiť všetko, čo podľa nej dostali.

46. V čl. VII. bod 6. úverovej zmluvy si síce veriteľ - žalobca vymienil právo požadovať zmluvne dohodnuté úroky až do zaplatenia celej pohľadávky. Takéto zmluvné dojednanie je však neplatné, lebo je v rozpore s dobrými mravmi. Odstúpením od zmluvy žalobca prestal poskytovať žalovaným finančnú službu, preto má nárok na úrok z omeškania, ktorým je krytá jeho potenciálna škoda na výnose z požičaných peňazí. V tomto kontexte súd poukazuje na Nález Ústavného súdu IV. ÚS 476/2012 z 18.9.2012. Súdu je známa rozhodovacia prax súdov, ktorá sa po tomto rozhodnutí ÚS od jeho právneho názoru odklášala, avšak najnovším rozsudkom Súdneho dvora z 10.6.2021 vo veci C-192/2020, žalobcu Prima banka Slovensko, a.s. proti HD (anonymizované) Európsky súdny dvor rozhodol tak, že dodávateľ finančnej služby nemá nárok na bežné úroky v prípade predčasného zosplatnenia úveru po tomto predčasnom zosplatnení. Keďže zaplatenie zákonných úrokov z omeškania, resp. zmluvných pokút, splatných podľa zmluvy, umožňuje kompenzáciu skutočnej škody tak, ako je to v tomto prípade. V tomto prípade dokonca nedošlo k predčasnemu zosplatneniu úveru (tzv. default), ale priamo k odstúpeniu od zmluvy na strane dodávateľa - žalobcu. Argumentom „a minori ad maius“ (dôkazom od menšieho k väčšiemu) súd toto pravidlo vykladá tak, že ak to platí pre menej závažný právny akt, ktorým sa zmluva nekončí - okamžité zosplatnenie úveru (tzv. default), tak tento argument bude platiť aj pre

oveľa závažnejší právny akt, ktorým je odstúpenie od zmluvy, ktorým sa zmluva v zmysle citovaného §48 ods. 2 OZ zrušuje od začiatku.

47. Pre úplnosť súd cituje výrok predmetného rozsudku Súdneho dvora ES z 10.6.2021 vo veci C-192/2020: „S výhradou overení, ktoré prináleží vykonať vnútroštátnemu súdu, sa má smernica Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách vykladať v tom zmysle, že nie je uplatniteľná na vnútroštátne ustanovenia, podľa ktorých spotrebiteľ, ktorý uzavrel s predajcom alebo dodávateľom zmluvu o úvere, nemôže byť povinný na základe ustanovení tejto zmluvy v prípade predčasného zosplatenia úveru platiť predajcovi alebo dodávateľovi bežné úroky za obdobie od rozhodnutia o tomto zosplatení až do skutočného splatenia požičanej sumy, pokiaľ zaplatenie úrokov z omeškania a iných zmluvných pokút splatných podľa uvedenej zmluvy umožňuje kompenzáciu skutočnej škody, ktorú predajca alebo dodávateľ utrpel.“

48. V zmysle uvedeného tak súd ďalej odôvodňuje, že žalobca vo svojom vyjadrení na výzvu súdu na špecifikáciu pohľadávky uviedol, že vklady na konte medziúveru do odstúpenia mali predstavovať sumu 2.148,01 €. Zrejme došlo k jeho vyjadreniu k omylu, kde iba presunul číslo z konta stavebného sporenia, keďže ide o identickú sumu. Ako ale vyplýva zo žalobcom predloženého výpisu vkladov od zosplatenia (čl. 213 súdneho spisu), do 30.11.2011, teda do momentu odstúpenia od zmluvy, mali na účet medziúveru pôvodne žalovaní 1/, 2/ vykonať vklady celkovo vo výške 3.593,66 €. Ako vyplýva z tohto výpisu, na tomto výpise žalobca k dátumu 20.7.2004 účtoval názov obratu „vklad“, ale v mínusovej položke 25,69 € a ku dňu 16.8.2004 rovnako vklad pod mínusovou položkou 6,23 €. Žalobca neuniesol dôkazné bremeno, z akých dôvodov účtoval tieto mínusové obraty a na aký účel a logika veci odporuje, prečo by na výpise vkladov mali byť účtované mínusové položky s názvom „vklad“. Preto súd obe tieto položky pripočítal k aktívnemu, t.j. plusovému zostatku vkladov tohto medziúveru (tzn. 3.593,66 + 25,69 + 6,23 €). Nakoľko v zmysle §48 ods. 2 OZ došlo k odstúpeniu od zmluvy zo strany žalobcu, bez ďalšieho sú strany povinné vrátiť si navzájom to, čo si poskytli. Žalobca je povinný uvedené sumy vkladov vrátiť žalovaným, resp. ich započítať na zvyšok svojho dlhu.

49. Bez ohľadu na vyššie uvedený odsek, ktorý z dôvodu odstúpenia od zmluvy podľa §48 ods. 2 OZ a priori zdôvodňuje započítanie uvedených vkladov na konte medziúveru na zostatok dlhu medziúveru žalovaných voči žalobcovi, pretože strany sú povinné si vrátiť všetko, čo si navzájom plnili, súd uvádza nasledovné:

50. Súdu je známa konštrukcia fungovania medziúveru a stavebného úveru nastavená žalobcom, a to tak, že počas medziúveru má dochádzať iba k úhrade úrokov a poplatkov, pričom istina ostáva nezmenená počas celej doby splácania medziúveru. A to aj v prípade, ak dôjde k predčasnemu ukončeniu medziúveru z dôvodu nepridelenia cieľovej sumy, a teda nedôjde k jeho „preklopeniu“ na stavebný úver. Súd však takúto právnu konštrukciu stavebného úveru a medziúveru považuje za rozpornú s dobrými mravmi, neetickú a neférovú voči spotrebiteľovi. Zvlášť s poukazom na to, ak si banka, stavebná sporiteľňa vyhradí právo jednostranného ukončenia medziúverovej zmluvy svojím jednostranným právnym úkonom. Ak má právo sama si jednostranne ukončiť medziúverovú zmluvu tak, ako to bolo v takomto prípade, je absurdné, aby zo všetkých vkladov, ktoré na túto medziúverovú zmluvu dlžník zaplatil, nič nemala započítavať na istinu medziúveru, ktorú poskytla. Je zřejmé, že tak tomu bolo aj v tomto prípade, pretože, ako vyplýva zo špecifikácie pohľadávky, ktorú žalobca urobil na výzvu súdu, na konto medziúveru mal do odstúpenia účtovať vklady spolu vo výške 2.148,01 € (ako je vyššie uvedené, zrejme išlo o mylné tvrdenie žalobcu, pretože podľa výpisu a po zhodnotení súdom, mali žalovaní spolu vložiť sumu 3.625,58 € - viď vyššie v odôvodnení), ale podľa tvrdenia žalobcu, do odstúpenia od medziúveru mal len na úrokoch žalovaným účtovať 3.910,01 €. Súd takúto konštrukciu považuje za neetickú a v rozpore s dobrými mravmi, eventuálne za výkon práva v rozpore s dobrými mravmi podľa §3 ods. 1 OZ. Ak by došlo k preklopeniu medziúveru na stavebné sporenie, takáto právna konštrukcia by mohla byť považovaná za legitímnu. Ale nie, ak stavebná sporiteľňa jednostranne odstúpi od zmluvy alebo iným spôsobom ukončí zmluvu, pričom príde s nárokom, že spotrebiteľ - dlžník bol po celý čas do odstúpenia od zmluvy (a paradoxne aj po ňom) povinný jej splácať iba úroky z poskytnutého medziúveru a poplatky. Napokon, takúto právnu konštrukciu nikde nepripúšťa ani Zákon o stavebnom sporení č. 310/1992 Zb. Aj s poukazom na to súd uvedené plusové položky konta medziúveru, teda sumy vkladov, ktoré žalovaní nasporili do dňa odstúpenia od zmluvy, započítava na poskytnutý medziúver zo strany žalobcu.

51. O to viac toto konštatovanie platí pre úhrady zo strany žalovaných, ktoré mali urobiť od podania žaloby, t.j. 2.7.2012 do 30.11.2014, ako tvrdí žalobca vo svojom vyjadrení na výzvu súdu. Žalovaní po podaní žaloby, podľa výpisu vkladov, mali od 26.2.2013 do 27.11.2014 zaplatiť ďalších 1.150,- €, a od 15.5.2015 do 27.11.2015 ďalších 400,- €. Podľa tvrdenia žalobcu, celú úhradu 1.150,- € žalobca započítaval na znížovanie úrokov z omeškania a následne ďalšie úhrady vo výške 400,- € mali byť započítavané na zníženie istiny pohľadávky. Takémuto svojvoľnému započítavaniu úhrad po podaní žaloby súd nemôže poskytnúť právnu ochranu, kedy si svojvoľne žalobca započítaval úhrady 1.150,- € iba na úroky z omeškania a následne platbu 400,- € už iba na istinu. Všetky uvedené úhrady - 1.150,- + 400,- € súd započítal na zvyšok ich dlhu z poskytnutej istiny úveru. Suma 1.150,- € ani nemôže byť započítavaná na úroky z omeškania, lebo v čl. VII bod 8. úverovej zmluvy boli dohodnuté úroky z omeškania pri medziúvere o 5% ročne vyšší úrok z omeškania nad dohodnutú úrokovú sadzbu z celého zostatku dlhu. Čo znamená, že pri dohodnutej úrokovej sadzbe medziúveru 7,79% by úrok z omeškania mal predstavovať výšku 12,79%, čo je v rozpore s dobrými mravmi, takéto zmluvné dojednanie je neplatné. Aj preto súd tak tieto úhrady žalovaných po podaní žaloby započítal na istinu poskytnutého medziúveru.

52. Tak po započítaní účinených vkladov ako na konto sporenia, tak i konto medziúveru, ako aj úhrad žalovaných po podaní žaloby zostal dlh 1.004,48 €. Z tejto priznanej sumy súd žalobcovi priznal aj nárok na príslušenstvo, a to na úrok z omeškania v zákonnej výške. A to v zmysle podanej žaloby od odstúpenia od zmluvy, t.j. od 1.5.2012 do zaplatenia.

53. Súd tak v tomto kontexte opätovne poukazuje na rozsudok Súdneho dvora ES z 10.6.2021 vo veci C-192/2020, žalobcu Prima banka Slovensko, a.s. proti HD (anonymizované), kedy potenciálna ujma dodávateľa finančnej služby za poskytnuté finančné prostriedky pri predčasnom zosplatnení úveru (v tomto prípade odstúpenie od zmluvy) je kompenzovaná úrokom z omeškania.

54. V prevyšujúcej časti, v ktorej bol pôvodný rozsudok Okresného súdu Vranov nad Topľou, sp.zn. XC/XXX/XXXX-XXX zo dňa 10.10.2018 uznesením Krajského súdu v Prešove - 19Co/95/2019 zrušený a vec vrátená súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a rozhodnutie, súd žalobu zamietol.

55. Podľa §255 ods. 1 CSP, Súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

56. Podľa §255 ods. 2 CSP, Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

57. Z pôvodne podanej žaloby o zaplatenie sumy 7.210,70 € bolo priznaných žalobcovi len 1.004,48 €. Je tak možné konštatovať, že žalovaná bola v konaní v prevažnej miere oproti žalobcovi úspešná, a to aj pokiaľ išlo o rozhodovanie Krajského súdu v Prešove v konaní sp.zn. 19Co/95/2019, kedy krajský súd nariadil súdu v ods. 33 uznesenia zo dňa 7.5.2020 rozhodnúť aj o trovách odvolacieho konania vo vzťahu medzi žalobcom a žalovanou v 2/ rade. Preto by žalovaná mala nárok na náhradu trov konania podľa miery jej úspechu v spore, ale keďže jej žiadne trovy v tomto konaní nevznikli, v konaní bola v zásade dlhodobo pasívna, súd jej trovy konania, vrátane trov odvolacieho konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Vranov nad Topľou písomne v príslušnom počte vyhotovení.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).